

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – ŘÍJEN 2026

PLANETY

Merkur – nepozorovatelný
Venuše – nepozorovatelná
Mars – ve druhé polovině noci
Jupiter – ve druhé polovině noci
Saturn – po celou noc
Uran – po celou noc kromě večera
Neptun – po většinu noci kromě jitra

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

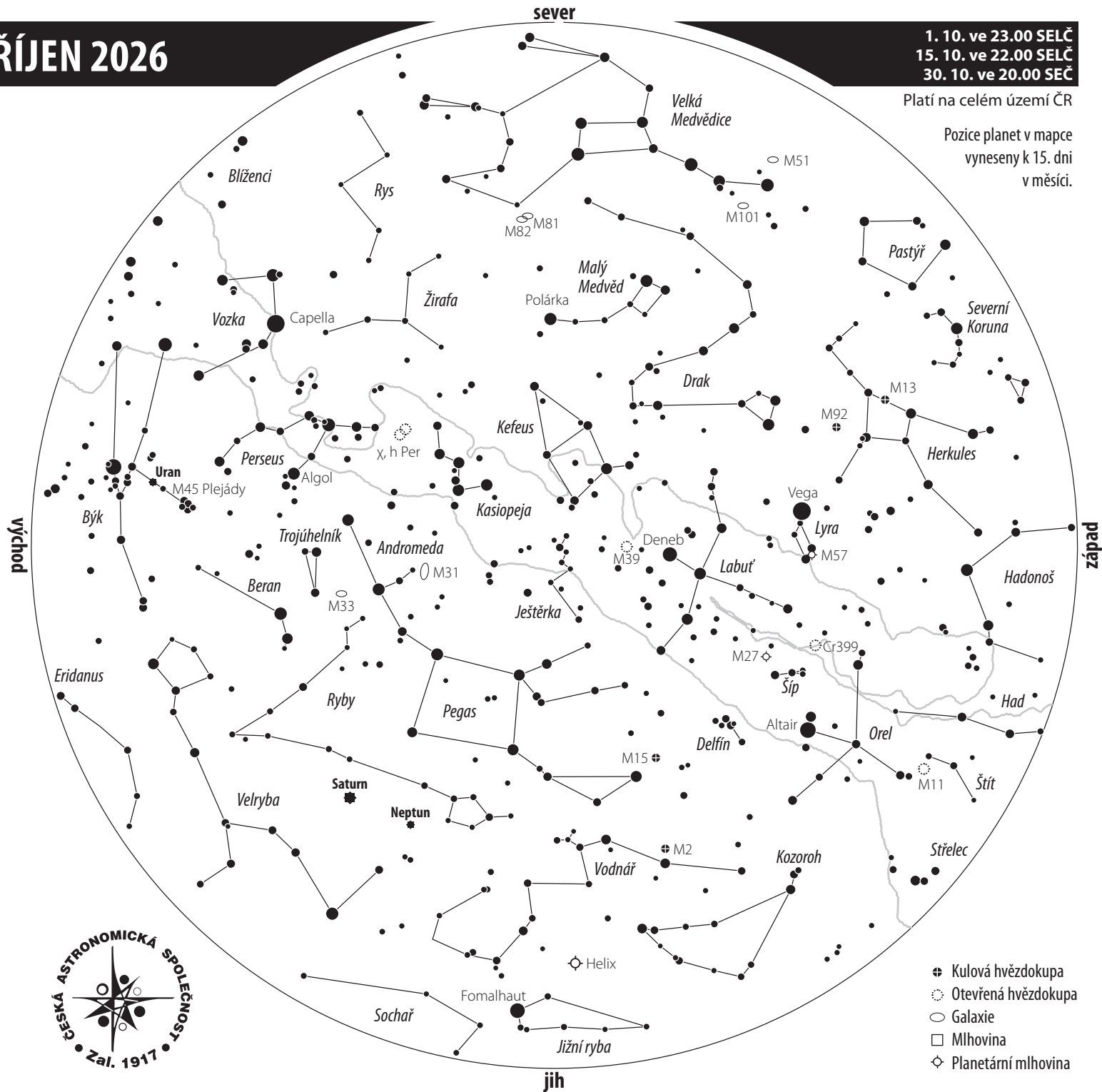
1. Měsíc v konjunkci s Uranem ($4,9^\circ$)
1. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 369 301 km)
1. Planetka č. 192 Nausikaa v opozici se Sluncem ($8,5^m$)
3. Měsíc v poslední črti (13.25 UT)
4. Saturn v opozici se Sluncem
5. Měsíc v konjunkci s Marsem ($0,7^\circ$)
6. Měsíc v konjunkci s Jupiterem ($0,6^\circ$)
7. Planetka č. 2 Pallas v opozici se Sluncem ($8,3^m$)
10. Měsíc v novu (15.50 UT)
12. Merkur v největší východní elongaci (25° od Slunce)
13. Planetka č. 3 Vesta v opozici se Sluncem ($6,3^m$)
16. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 681 km)
18. Měsíc v první črti (16.13 UT)
21. Maximum meteorického roje Orionid
23. Měsíc v konjunkci s Neptunem ($3,9^\circ$)
24. Venuše v dolní konjunkci se Sluncem
24. Měsíc v konjunkci se Saturnem ($5,1^\circ$)
26. Měsíc v úplňku (04.12 UT)
28. Měsíc v Plejádách
28. Měsíc v konjunkci s Uranem ($4,3^\circ$)
28. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 364 386 km)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h, SEČ = UT+1 h.
Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na **www.udalosti.astro.cz**

1. 10. ve 23.00 SELČ
15. 10. ve 22.00 SELČ
30. 10. ve 20.00 SEČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – ŘÍJEN 2026

V říjnu se planeta **Saturn** ocitá v opozici se Sluncem (4. 10.) a také nejbližší Zemi. Nastávají tak ideální podmínky pro vizuální pozorování tohoto krasavce. Prstenec je již pěkně rozevřen a většími přístroji na něm lze vidět Cassiniho dělení a při excelentním seeingu i tzv. spokes – slabé dočasné radiální skvrny a proužky v nejširším prstenci B. Krátce po zářijové opozici je i **Neptun**, tudíž rovněž pozorovatelný téměř celou noc. Zde se větším přístrojem můžete pokusit zahlédnout jeho největší měsíc Triton – zajímavé těleso s tzv. retrográdním oběhem. Objevil jej W. Lassell jen nedlouho po objevu samotného Neptunu J. Gallem v roce 1846. Lassell k tomu použil 24" newton vlastní výroby s kovovým zrcadlem, dnes by za dobrých podmínek měl stačit kvalitní 8" dalekohled. **Uran** je viditelný také většinu noci mezi Plejádami a Hyádami. Ve druhé polovině noci se přidají planety **Mars** a **Jupiter**. Venuše je v dolní konjunkci se Sluncem, takže je nepozorovatelná. Na denní obloze lze v dalekohledu spatřit její velmi tenký srpek, pozor však na bezpečnost pozorování v blízkosti Slunce. **Merkur** je sice 12. 10. v největší východní elongaci, ale ta je krajně nepříznivá a bude nutné si na něj počkat až do listopadu, kdy se objeví na ranní obloze.

Dne 5. 10. bude Měsíc v **konjunkci** s Marsem a 6. 10. s Jupiterem. Ve dnech 5.–6. 10. spatříme ráno Měsíc poblíž Marsu a Jupiteru. Ve státní svátek 28. 10. bude Měsíc krátce po úplňku v Plejádách. Ve druhé polovině noci postupně **zakryje** hvězdy Taygeta, Calaeno, Asterope a Maia.

V říjnu můžeme i malými triedry sledovat hned několik **jasných planetek**, které se v době okolo opozice dostávají se svou jasností pod 9 mag. **Vestu** s jasem 6,3 mag bychom mohli na velmi tmavé obloze dokonce detekovat i pouhým okem. Vyhledávací mapky pro planetky vygeneruje online aplikace **CzSkY.cz**

Na večerní obloze bude menšími dalekohledy také možné pozorovat kometu Halleyova typu **161P/Hartley-IRAS** s oběžnou dobou cca 21,5 roku s jasným kolem 11 mag. Mapka pohybu komety z Vodnáře přes Koníčka do Delfína v průběhu měsíce října s hvězdami do 8 mag.

